

LOGOPEDIE EN MUZIEKTHERAPIE

Inke Krudde

Neurologisch Muziektherapeut/SMTA-therapeut

Spraakmuziektherapie, Afasiecentrum Flevopolder, 't Gooi e.o.

Danien ten Berge

Afasietherapeut/SMTA-therapeut/Klinisch Linguïst

Logopedie Flevoland, Afasiecentrum Flevopolder, 't Gooi e.o.

Warming up

Samenwerking

- Ontstaan door behoefte oefenen spraak/dagelijkse uitingen
- “Ik wil beter praten” → Beter communiceren

"Communicatie is meer dan taal"

Welke veranderingen die iemand na NAH kan ervaren hebben impact op communicatie?

"Communicatie is meer dan taal"

Afasie

- Woordvinding
- Woordbegrip

Spraakapraxie

Dysartrie

Stemapraxie

Speekselverlies

Aandacht

Concentratie

Geheugen

Handelingsapraxie

Visus

Cognitieve veranderingen
(dubbeltaken, switchen)

Prikkelverwerking

Zelfvertrouwen

Veranderd gedrag (ontremd,
beurtwisseling)

Figuurlijke taal begrijpen/
gebruiken

Tempo

Structuur

Initiëren

Werkgeheugen

...

Veranderingen die invloed hebben op communicatie

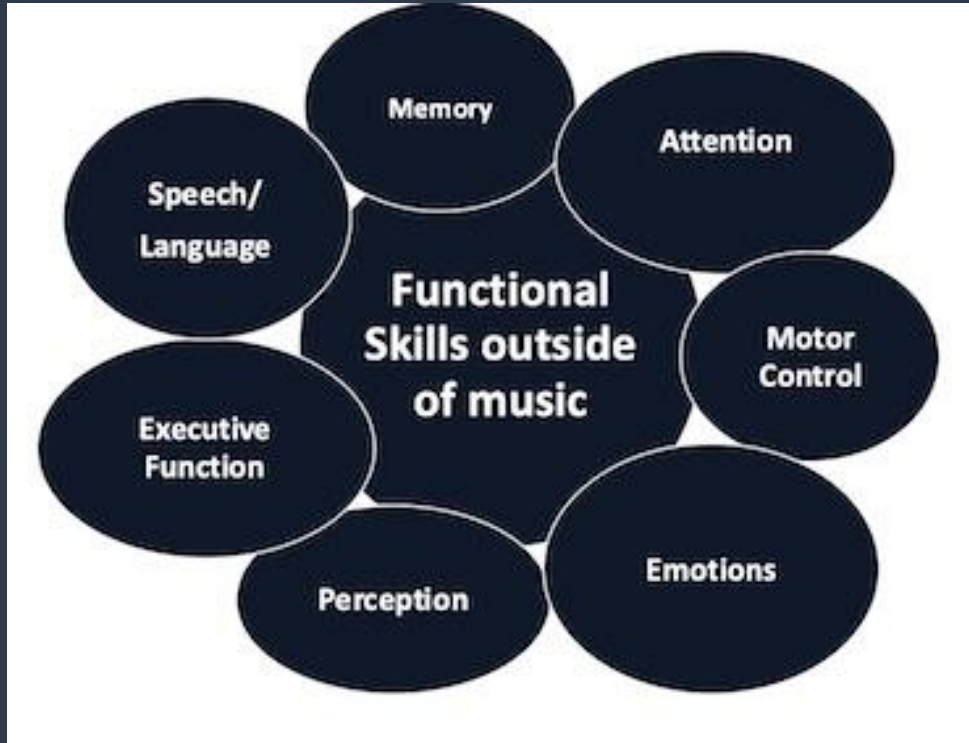
Onderverdeeld in 4 gebieden:

- Motorisch
- Cognitief
- Talig
- Psychisch

Analyse: Welk domein heeft prioriteit?

Domeinen die beïnvloed kunnen worden door muziek:

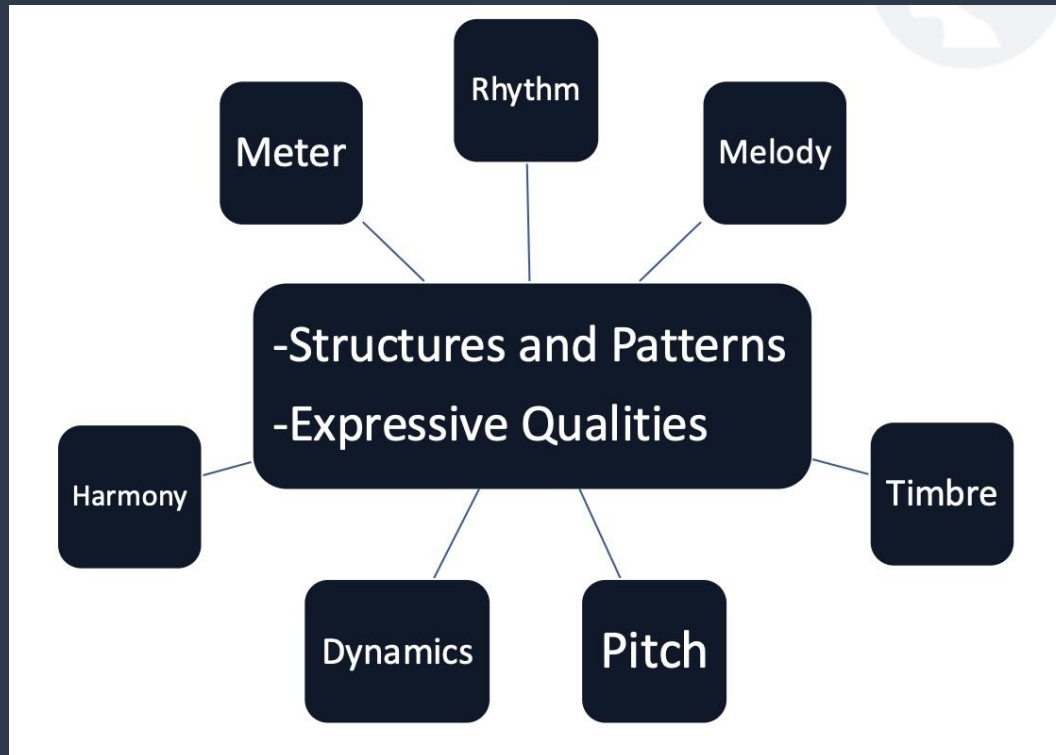

Bron: Prof. dr Thaut, M.H. & Hoemberg, V. (Eds.) (2025).

Handbook of Neurologic Music Therapy, 2e druk, Oxford University Press.

Welk domein heeft prioriteit?

De juiste inzet van NMT-technieken op dat specifieke domein

Bron: Prof. dr. Thaut, M.H. & Hoemberg, V. (Eds.) (2025).
Handbook of Neurologic Music Therapy, 2e druk, Oxford University Press.

Voorbeelden Motorisch

- Uitspreken klanken
- Deblokkeren
- Beweeglijkheid gezicht (facialisparese – mimiek)
- Aansturen stem (volume, intonatie)
- Adem
- Dysfagie

Voorbeelden Cognitief

- Aandacht
- (ont)remming
- Dubbeltaken
- Switchen (onderwerp, communicatiekanaal)
- Concentratie/vastgehouden aandacht
- Initiëren
- Werkgeheugen

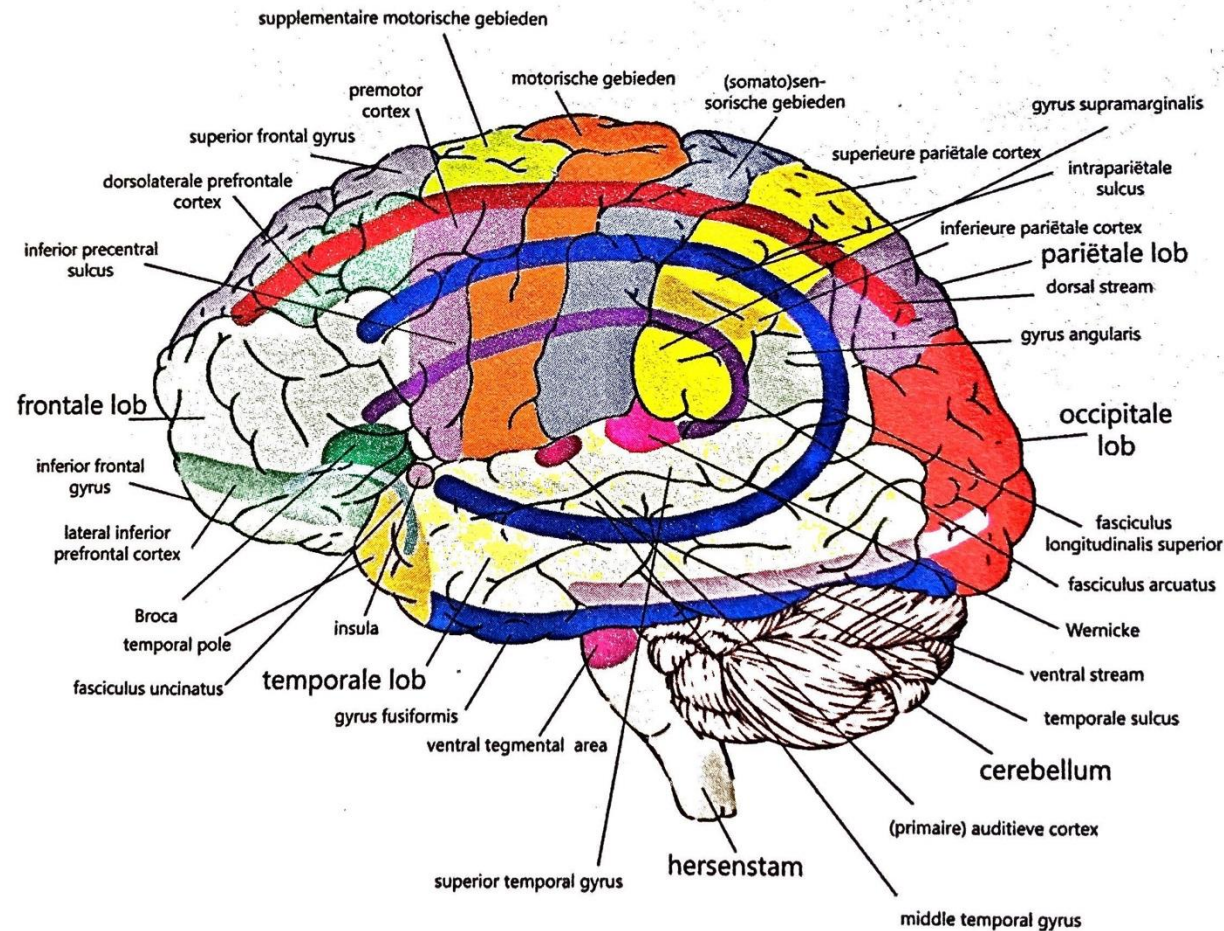
Voorbeelden Talig

- Oproepen woorden/zinnen
- Invullen communicatiehulpmiddel met eigen stem
- Begrijpen woorden/zinnen
- Reeksen
- Communicatie-adviezen

Voorbeelden Talig

Muziek houdt het hele brein bezig

- Bron: Scherder, E. J. A. (2017). *Singing in the brain: Over de unieke samenwerking tussen muziek en de hersenen*. Athenaeum - Polak & Van Gennep.

Psychisch

- Regie/autonomie
- Uniciteit/Identiteit
- Plezier/welbevinden
- Zelfvertrouwen
- Emotieregulatie

Versterken therapie-effecten met inzet van verschillende disciplines

- Met muziektherapeutische interventies verbreden “ingang”
- Verleuken”

Afasiekoor

- Veel dezelfde interventies als individuele therapie
 - Duur
 - Structuur

Afasiekoor – doelen

- Expressie
- Initiatief
- Dagelijkse communicatie
- “Use it or lose it”

Afasiekoor – neveneffecten

- “Het voelt als een team”
- “Genieten”
- “Leuk!”
- “Gezellig”

Logopedie en muziektherapie

Vragen?

Bronvermelding

- Brendel, B., & Ziegler, W. (2008). Effectiveness of metrical pacing in the treatment of apraxia of speech. *Aphasiology*, 22(1), 77-102.
- Kim, S. J., & Jo, U. (2013). Study of accent-based music speech protocol development for improving voice problems in stroke patients with mixed dysarthria. *NeuroRehabilitation*, 32(1), 185-190.
- Racette, A., Bard, C., & Peretz, I. (2006). Making non-fluent aphasics speak: Sing along! *Brain*, 129(10), 2571-2584.
- Scherder, E. J. A. (2017). *Singing in the brain: Over de unieke samenwerking tussen muziek en de hersenen*. Athenaeum-Polak & Van Gennep.
- Thaut, M. H., & Hoemberg, V. (Eds.). (2025). *Handbook of neurologic music therapy* (2nd ed.). Oxford University Press.
- Yamaguchi, S., Akanuma, K., Hatayama, Y., Otera, M., & Meguro, K. (2012). Singing therapy can be effective for a patient with severe nonfluent aphasia. *International Journal of Rehabilitation Research*, 35(1), 78-81.

